

## A Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló önkormányzati rendelet módosításának társadalmi véleményezése

2021. december 06.

|    | Beküldő                              | Javaslat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Elfogadás | Indokolás                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Magyar Környezeti Nevelési Egyesület | A Kutvás Egyesület képviselője minden bizonnyal az egérárpa ( <i>Hordeum murinum</i> ) toklászára panaszkodik, minthogy az van legnagyobb mennyiségben a szigeten. De félrevezető „toklász-ügynek” nevezni ezt a kérdést, hiszen nemcsak az egérárpának, hanem a perjefélék ( <i>Poaceae</i> ) családjába tartozó vadon növény vagy termesztett fajok mindegyikének van virágoként két toklasza ( <i>palea</i> ). Erre figyelni kell, ha a tervezett jogszabályba esetleg valamilyen formában bekerül ez a kérdés. | NEM       | A tervezett jogszabály nem tartalmazza a toklász kifejezést, az egyeztető tárgyalásról készült jegyzőkönyv az elhangzottaknak megfelelően készült.                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 2. | Magyar Környezeti Nevelési Egyesület | Értelemszerű, hogy meg kell találni természetvédők és kutyások együttélésének elfogadható rendjét, de azt gondoljuk, hogy egy védett területre vonatkozó szabályozás módja és szintje nem rendelhető a kutyafuttatók érdekei alá. Azért nem, mert a természetvédelem a jövő generációk érdekeiről szól, a kutyasétáltatás pedig egyéni érdek (akkor is, ha sokan vannak).                                                                                                                                          | IGEN      | Az észrevétellel egyetértünk, az előterjesztés és a tervezet módosítását viszont nem igényli.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 3. | WWF                                  | A 4.1.a) bekezdésben az „egykori keményfás ártéri erdősáv helyreállításának elősegítése” tagmondatban a javasoljuk a „keményfás” jelző törlését vagy „puhafás”-ra cserélését.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | NEM       | A 4.1. pont a) alpontja az árvízvédelmi töltésen kívüli puhafás erdősávra vonatkozik, a 4.1. pont b) alpontja pedig a töltésen belüli, a töltés és a szabad gyepterület közötti területsávra, mely jellemzőiben (főbb fafajok, aljnövényzet légyszárú fajai) a keményfás erdők jellegzetességeit mutatja, aminek a helyreállítása a védetté nyilvánítás egyik kiemelt célja. Ezért a javasolt módosítás nem indokolt. |
| 4. | WWF                                  | A 4.1. e) bekezdésben az „élőlényszavak” kifejezést javasoljuk „fajok”-ra módosítani                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | IGEN      | Az észrevételt elfogadjuk, javítottuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 5. | WWF                                  | Fásszárú özönnyedvények eltávolítása mechanikai és kémiai beavatkozás kombinált alkalmazásával lehetséges (önmagában kémiai úton semmiképp), ezért a 4.3.1.1 d) bekezdésben javasoljuk az ott szereplő „vagy” szó „és”-re cserélését.                                                                                                                                                                                                                                                                              | IGEN      | Az észrevételt elfogadjuk, javítottuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|    |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6. | WWF | A 4.3.2.1 d) bekezdés pontosítását javasoljuk a következő módon: „Fakivágás kizárólag idegenhonos fafajokat érintően, továbbá...”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | IGEN | Az észrevételt elfogadjuk, javítottuk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 7. | WWF | A módosítás indoklása szerint az önkormányzati rendelet kizárja az árvízvédelmi műveket érintő jogszabályi megfelelést biztosító beruházások megvalósítását. Ez önmagában Alaptörvényellenes lenne – hiszen az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes magasabb rendű jogszabállyal –, azonban a Tervezet a magasabb rendű jogszabályokban szereplő tevékenységek engedélyezhetőségére vonatkozó általános kitétel helyett egy ad hoc kiválasztott árvízvédelmi beavatkozást (a meglévő árvízvédelmi mű fejlesztése) fogalmaz meg egyedüli kivételként. Véleményünk szerint a jogforrási hierarchia Alaptörvénnyel való összhangját nem egyes tetszőlegesen kiválasztott intézkedés kivételként való megfogalmazásával kellene biztosítani, hanem – bízva a természetvédelmi hatósági jogalkalmazók szaktudásában – az engedélyezés során az egyes beavatkozások alátámasztását kell megfelelően alátámasztani a magasabb rendű jogszabályi rendelkezésekre hivatkozással és alapos, természetvédelmi szempontokat is szem előtt tartó tervezéssel. | NEM  | A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 24. § (3) bekezdés b) pontja szerint a védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza a védett terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészelek helyrajzi számait, az e törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést. Ilyen, a törvényben meghatározott tilalomnak tekinthető az, hogy a Tvt. 35. § (1) bekezdése szerint védett természeti területen tilos olyan épületet, építményt, nyomvonalas létesítményt, berendezést létesíteni vagy üzembe helyezni, amely annak jellegét és állapotát veszélyezteti, károsítja, vagy ott a tájképi egységet megbontja. Tehát a kezelési tervben történő eltérés hiányában a természetvédelmi törvény alapján semmilyen építmény vagy létesítmény nem létesíthető természetvédelmi területen. |
| 8. | WWF | Bár az indoklás a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet 1. § (1) bekezdésének való megfelelésre hivatkozva javasolja, hogy a meglévő árvízvédelmi mű fejlesztése kivételt képezzen, azonban a hivatkozott normaszöveg az árvízvédelmi létesítmények tervezéséről, méretezéséről és ezek megvalósításáról szól, nem pedig annak eszközeiről. A Tervezet 3. §-ában szereplő módosítás egyetlen eszközt rögzít, vagyis kizár számos hatékony és modern árvízi védekezési alternatívát, mivel kizárólag a már meglévő árvízvédelmi mű fejlesztését fogalmazza meg kivételként. A módosítás szövege szerint nem lehet például a természetvédelmi szempontokkal – mint az ártéri terület időszakos elöntésének biztosítása – összhangban lévő új létesítmény építésére engedélyt adni, csak a meglévő művet lehet továbbfejleszteni.                                                                                                                                                                                        | NEM  | A normaszöveg általában utal a jogszabályban meghatározott árvízvédelmi követelményekre, amelyre egy példa az indoklásban hivatkozott, a folyók mértékadó árvízszintjeiről szóló 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet 1. § (1) bekezdés, a fejlesztési szükségletet azonban elsődlegesen az ezen a jogszabályi rendelkezésen alapuló magassági hiány eredményezi.<br>A tervezett védmű nem gátolja az ártéri terület időszakos elöntését, tekintettel arra, hogy az ártéri erdő a védmű meder felőli oldalán helyezkedik el.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 9. | WWF | A természetvédelmi szempontú alternatívák vizsgálata az elővigyázatosság és megelőzés elvei alapján szükségesek lennének, ehhez képest a hatósági döntéshozó kizárólag egyféle alternatívára adhat engedélyt – meglévő mű fejlesztése –, ami jelentősen csorbítja a természetvédelmi hatóság mozgásterét, és visszalépést jelent a védelmi szintben, ami Alaptörvényellenes (lásd 28/1994. (V. 20.) AB határozat). A természetvédelmi kezelési terv nem lehet eszköze a jelenlegi árvízi védekezési                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | NEM  | A hatékony árvízvédelmi eszközök közül az lett kiválasztva, ami a legkevésbé érinti a természetvédelmi területet. Álláspontunk szerint a normatív szabályozás rendezése – az egyedi jogérvényesítés alapjaként – szükséges a terület védelmének garantálásához. A természetvédelmi hatóság is a meglévő, természet védelméről szóló törvényben és az önkormányzati rendeletben meghatározott szempontok alapján dönt egy beruházás megengedhetőségének elbírálása során.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |     | gyakorlat bebetonozásának. Amennyiben az árvízvédelmi közérdek természetvédelmi közérdekkel való hatékony összhangját kívánja biztosítani a döntéshozó, meg kell adnia a természetvédelmi hatóságnak azt a lehetőséget, hogy a természetvédelmi szempontból legmegfelelőbb árvízvédelmi eszközt támogassa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |     | A módosítás önmagában nem csorbítja a természetvédelmi hatóság mozgásterét és azt, hogy döntése során a természetvédelmi szempontoknak megfelelően járjon el. Ahogy az az előterjesztésben is bemutatásra került, a rendelet módosítását megelőzően a lehetséges árvízvédelmi beavatkozások részletes vizsgálatára került sor, aminek eredményeként a legkisebb mértékű beavatkozást eredményező változat került azonosításra.                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 10. | WWF | Míg a 74/2014. (XII. 23.) BM rendelet 1. § (1) bekezdése a tervezéshez mértékadó árvízszintre vonatkozóan fogalmaz meg előírásokat, ugyanezen BM rendelet 1. § (2) bekezdése utal az árvízvédelmi közérdek érvényesülését biztosító tervezési eszközre: a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti nagyvízi mederkezelési terv miniszteri rendeletre. Álláspontunk szerint ez lenne az a miniszteri rendelet, melyek a természetvédelmi és egyéb ágazati szempontokkal összhangban meghatározza azokat a részletes beavatkozási pontokat, eszközöket, mely a 74/2014. (XII. 23-) BM rendelet 1. § (1) bekezdésében foglalt előírás teljesülését segítik. A nagyvízi mederkezelési eszközök természetvédelmi kezelési tervbe foglalása nem célszerű, hiszen ezek miniszteri rendeleti szinten kerülnek megfogalmazásra. Mivel a miniszteri rendeletek nem születtek meg, így a természetvédelmi kezelési terv csupán utalhat a nagyvízi kezelési terv összhangjára. Az elmulasztott árvízvédelmet célzó jogalkotás nem lehet ok a kezelési terv egyes előírásainak ad hoc jellegű beavatkozástípussal történő módosítására. A különböző – a természetvédelmi közérdek és más – közérdekek és az árvízvédelem közötti összhangot a nagyvízi mederkezelési terv miniszteri rendeletében foglalt előírások átfogó stratégiai környezeti vizsgálata és az egyes beavatkozások környezeti hatásvizsgálata hatósági eljárás keretében az érintett szakhatóságok bevonásával garantálná, ehhez azonban egyfelől az árvízvédelmi ágazatnak szükséges lenne megalkotni az ágazatokkal egyeztetett nagyvízi mederkezelési terv miniszteri rendeletet, másfelől szükséges lenne ezek érvényes engedélyezési eljárásait lefolytatni. Mindaddig, amíg ezek a folyamatok nem zajlanak le, a nagyvízi mederben történő árvízvédelmi beavatkozások tényleges eszközei magasabb rendű jogszabályban nem lesznek lefektetve, így erre hivatkozni nem lehet. | NEM | A mindenkori árvízvédelemmel kapcsolatos jogszabályoknak történő megfelelés érdekében a normaszöveget úgy fogalmaztuk meg, hogy az olyan fejlesztés megengedett, ami az árvízvédelmi mű jogszabályoknak való megfelelést biztosítja.<br>A tervezett árvízvédelmi fejlesztés nem a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet szerinti beavatkozás, nem a mederkezelési terv körébe tartozó intézkedés.<br>A 35. védvonalszakasz nyomvonala nem változik, az összhangban van a Budapest Észak [1660+600 fkm] – Budapest Dél [1628+450 fkm] közötti szakasz nagyvízi mederkezelési tervdokumentációjával <sup>1</sup> . |

<sup>1</sup> <http://www.kdvvizig.hu/index.php/kozerdeku/letoltesek/category/17-budapest>

|     |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. | WWF  | Felhívjuk a figyelmet, hogy a kezelési terv nem lehet összhangban a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (továbbiakban Tvt.) foglaltakkal sem. A Tvt. 18. § (1) bekezdése előírja, hogy a természetes és természetközeli állapotú vizes élőhelyen, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges vízmennyiséget (ökológiai vízmennyiség) mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet, tehát egy ártéri ökoszisztéma ökológiai vízmennyiségére is tekintettel kell lenni az árvízvédelmi beavatkozások tervezésekor. A Tvt. 31. § szerint tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni. Tekintettel arra, hogy a Tvt. egy törvény, a jogforrási hierarchia értelmében ezt sem miniszteri, sem kormányrendeletben foglaltakra hivatkozva felülírni nem lehet, az árvízvédelmi művek fejlesztésekor a Tvt. előírásaira figyelemmel kell lenni, a kezelési tervnek a Tvt. és árvízi védekezés összhangját biztosítani szükséges. | NEM | Az árvízvédelmi mű az ártéri erdő külső részén található, a fejlesztés is itt történne, az ártéri ökoszisztéma vízhez való közelsége és érintettsége nem változik.                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 12. | WWF  | A 9. melléklet 3. §-a 4.3.1.5. Terület- és földhasználat pontja az alábbi g) ponttal egészül ki:<br>g) A Duna nagyvízi medrében végezhető beavatkozások – tekintettel a területre vonatkozó elfogadott nagyvízi mederkezelési tervvel –, a természetvédelmi szempontokkal összhangban engedélyezhetőek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | NEM | A fentiekben kifejtettek alapján a javaslat olyan módosításra irányul, amely nem felel meg a szabályozási célnak. A természetvédelmi területen történő beavatkozás engedélyezésekor a hatóság mindenképpen a természetvédelmi szempontokkal összhangban hozza meg döntését, álláspontunk szerint a javaslat túl tág körben engedne a természetvédelmi területen beavatkozást, ezzel veszélyeztethetné a terület védelmi szintjét. |
| 13. | M.P. | Helyi lakosként kiemelten fontosnak tartom a szalamandra völgy néven ismert terület védetté nyilvánítását és a terület beépítésének a megakadályozását.<br>Nagyon köszönöm az önkormányzat ez irányba tett erőfeszítéseit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | -   | Az észrevételt köszönettel fogadtuk.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |